

KAMERA – jedna zo zbraní proti čiernym odberom vody z verejného vodovodu

U odberateľov s medziročným poklesom vodného o viac ako 30 percent a u tých, ktorí využívajú vlastné vodné zdroje, vykonávajú zamestnanci OVS, a.s., Dolný Kubín previerky vnútorných rozvodov. Zisťujú príčiny neúmerných poklesov odberov pitnej vody z verejného vodovodu.

Zákon 442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách dáva za povinnosť vlastníkom vodovodnej prípojky zabezpečiť, aby prípojka bola vybudovaná tak, aby nemohlo dôjsť k znečisteniu pitnej vody vo verejnom vodovode a aby nemohlo dôjsť k zmiešaniu vody z iného zdroja s vodou vo verejnom vodovode. Porušením týchto zásad môže byť ohrozená kvalita pitnej vody vo verejnom vodovode.

Merat' či nemeť?

Meranie množstva vody dodanej z verejného vodovodu zabezpečuje vlastníkom verejného vodovodu svojím meradlom. Ak nie je množstvo vody merané, stanoví sa paušálne, smernými číslami spotreby. Zistené množstvo dodanej vody je podkladom na vyúčtovanie vodného. Takto to stanovuje legislatíva. OVS má v sieti namontovaných 21-tisíc meradiel. Meradlá môžu byť v sieti, pokiaľ nie sú poškodené, maximálne šesť rokov. Všetky meradlá musia byť v bezchybnom stave, odskúšané, očiachované a overené v odborných pracoviskách. Po splnení technických požiadaviek sú opäť montované do vodovodnej siete.

Výrazne znížená spotreba pitnej vody je dôvodom, aby OVS použila digitálnu techniku na odhaľovanie nelegálnych odbočiek zriadených pred vodomermi, ako aj na zisťovanie nelegálnych prepojení z iných zdrojov vody, s prípojkou napojenou na verejný vodovod. Táto technika dokáže vyhodnotiť aj technický stav vodovodných prípojk. Špeciálna inšpekčná digitálna kamera, s možnosťou použitia v malých priemeroch potrubí, prípojok a vnútorných rozvodov, odhalí každé nelegálne zhotovené prepojenie. Dosah kamery je 20 metrov v minimálnom priemere 17 mm. OVS v týchto dňoch vykonáva kontroly stavu vodovodných prípojk

u vytypovaných odberateľov v obciach Žaškov, Bziny, Podbiel, Nižná, Krásna Hôrka, Medvedzie, Štefanov, Liesek, Zemianska Dedina. Zámerom spoločnosti je zmonitorovať všetky vytypované prípojky a využiť všetky dostupné možnosti vrátane právnej legislatívy na urobenie nápravy u čiernych odberateľov.

Pokiaľ je odberateľ z rôznych dôvodov rozhodnutý využívať aj vlastný vodný zdroj, musí mať v domácnosti vyhotovený dvojitý rozvod vody, pretože je **zakázané** prepájať takýto zdroj s vodovodnou prípojkou z verejného vodovodu. Obidva systémy musia byť úplne oddelené, bez možnosti vzájomného prepájania.

Meranie výdatnosti prameňa Bobrovec Ponceletovým prípadom.

mi, je nevyhnutné vykonávať jej dezinfekciu. Tá je zabezpečovaná chlórovaním. Do vody je v predpísanej koncentrácii dávkaný plynný chlór alebo tekutý chlórnan sodný tak, aby pri transporte k spotrebiteľovi mala nezmenenú kvalitu a aby mala schopnosť eliminovať činnosť baktérií, ktoré by sa do vody mohli dostať rôznymi cestami. Voda je takto zdravotne zabezpečená, čo je pravidelne kontrované mikrobiologickým a biologickým rozborom.

Využívanie vlastných vodných zdrojov, studní

Ludia chcú ušetriť. Sociálna a ekonomická situácia nie je na Orave najlepšia. Avšak mnohí si neuvedomujú s tým spojené riziko. Veď individuálne vodné zdroje, ktoré využívajú, nie sú sledované orgánmi na ochranu zdravia. Neraz stavebno-technický stav studní pre individuálne zásobovanie nezodpovedá príslušným normám, nie je zabezpečená kontinuálna dezinfekcia vody, na odstránenie mikrobiologickej a biologickej kontaminácie. Je všeobecne známe, že na Orave sa ešte stále vyskytuje vypúšťanie obsahov žump do recipientov, alebo ich odľahčovanie cez rôzne odtokové kanály do tokov. Priesakmi je často znehodnocovaná voda v studniach, do ktorých sa dostáva biologický odpad a chemické prostriedky používané v domácnostiach. Choroby, napr. cholera, brušný týfus a salmonelóza sú spôsobované baktériami a vírusmi z fekálneho znečistenia. Kontaminovaná voda priesakmi zo žump môže spôsobiť akútne alebo chronické poškodenie organizmu. Voda môže byť aj faktorom prenosu ochorenia, najmä ak sú pôvodcovia choroby do vody vylučovaní chorým človekom alebo zvieratkom.

Na ochranu vodných zdrojov v správe OVS sú, v závislosti od miery možného znečistenia a podľa priepustnosti podložja, zriaďované ochranné pásma, niekedy až stovky metrov. Táto ochrana u súkromných zdrojov chýba. Aj dnes nevhodné spôsoby zásobovania vodou a odvádzania resp. likvidácie odpadových vôd, hlavne u sociálne slabších skupín obyvateľstva, môžu spôsobiť menšie epidémie.

Vybudovanie, využívanie a udržiavanie vlastných vodných zdrojov je väčšinou nákladnejšie, ako sú náklady na pokrytie platieb za spotrebovanú vodu odobratú z verejného vodovodu.

JOZEF MASLÍK
vedúci strediska vodovodov

V praxi sa často stretávame so skutočnosťou, kedy náklady spojené s osadením a výmenou meradla nepokrývajú tržby za vodné u odberateľa za ciachovacia dobu šesť rokov. Stretávame sa tiež s otázkami odberateľov, či je potrebné vodu merať, keď je to ekonomicky náročné. Z hľadiska prevádzkovania určite. Bez merania množstva vody vyrobenej a vody fakturovanej, by nebolo možné určiť množstvo strát v sieti. Bolo by problematické určiť poruchové úseky a následne stanoviť potrebné rekonštrukcie. Z hľadiska výroby vody je nemyšliteľné vykonávať zdravotné zabezpečenie dodanej vody bez jej merania. Meranie pretečených množstiev je nutné vykonávať aj pre dávkovanie dezinfekčných činidiel, ktoré sú aplikované kontinuálne v závislosti od pretečeného objemu vody. Aj dodávateľsko-odberateľský vzťah je najspravodlivejší vtedy, keď objem dodávky tovaru určuje meranie a odberateľ zaplatí iba za to množstvo, ktoré odoberie. Takže určite merať.

Surová voda, ktorá sa odberá z podzemných vodných zdrojov a je dávaná do verejnej siete Oravskou vodárenskou spoločnosťou, má vyhovujúcu kvalitu vo všetkých fyzikálno-chemických ukazovateľoch a nie je potrebné ju špeciálne upravovať. Zbytočné je používanie akýchkoľvek filtrov alebo jej upravovanie. Tvrdosť vody dodanej z Oravského skupinového vodovodu je 1,8 mmol/l, čo ju zaraďuje medzi priaznivo stredne tvrdé vody.

Iné je to s plnením požiadaviek na mikrobiologické ukazovatele. Aj keď ide o kvalitné vody, vytekajúce z podzemných vrstiev, väčšinou majú nevyhovujúce prirodzené mikrobiologické oživenie, ktoré sa zvyšuje pri jej transporte a distribúcii.

Aby sme zabránili vzniku nákazlivých ochorení a epidé-

Zdravotná bezpečnosť pitnej vody

Ten, kto vodu vyrába alebo dodáva (prevádzkovateľ verejných vodovodov), je povinný pravidelne kontrolovať jej kvalitu vo verejnom vodovode. Rozsah a početnosť kontroly kvality vody závisí od množstva dodanej vody a počtu zásobovaných obyvateľov. Okrem prevádzkovateľa, dozor nad zásobovaním obyvateľstva pitnou vodou vykonáva aj Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dolnom Kubíne. Pitná voda je zdravotne bezpečná, ak neobsahuje žiadne mikroorganizmy, parazity, ani látky, ktoré v určitých

OVS Oravská vodárenská spoločnosť, a. s.
Bytčerecká 2180, 026 01 Dolný Kubín
www.ovs.sk

Nieť nad vodu z vodovodu...

OVS Oravská vodárenská spoločnosť, a. s.
Bytčerecká 2180, 026 80 Dolný Kubín
Ponuka na DLHODOBÝ PRENÁJOM chaty ALPINA na Or. priehrade
zastavaná plocha 56 m² parcela 25/116, okolie 629 m² parcela 25/115
Informácie: 0905 850 603 Ľubomír Vorčák